

tionem, sed tantū quoad exclusionem. Ita explicat Aruams d. Exerc. Iusti. 9. sub. th. 19. circa finem vbi & alijs obiectionibus occurrit. Harprec.

ritates hinc inde. Tamen vt potes ex prædictis colligere non videtur dubitandum, quin etiã hodie opinio illius gloss. sit magis communis: & credo, quod sint plures Doctores, qui attestantur illam esse communem, quam illi, qui tenent opin. contra gloss. nihilominus, quia contraria opin. vt omnes fatentur, est æquior, & forte etiam est verior in pũcto iuris, non est ita absolute adhaerendum opinioni illius gloss. sed pro concordia, etiam ex communi mente Doctorum, putarem ista posse distingui. Aut ille, qui fuit institutus in testamento, erat extraneus ipsi testatori: & intelligo extraneos omnes illos, qui nõ sunt descendentes ipsius testatoris, licet sint ei sanguine coniancti, & tunc procedat opi. gl. in d. l. Lucius, vt scilicet eius filij in conditione positi non censeantur vocati: & hic casus procedit absque dubio, vt dicit Curt. sen. in d. con. 45. num. 2. quod consilium, vt dixi, fuit editum sub nomine Venerandi Collegij Papiensis. Et dicit Socin. conf. 37. post num. 30. lib. 4. quod opin. gloss. in transuersalibus est multum communis, & indubitata in consuendo, & iudicando. Non enim potest vlla affectio testatoris erga tales filios verisimiliter considerari, vt eorum favore dicatur voluisse imponere in Instituto onus fideicommissi. Aut isti filij positi in conditione erant descendentes ipsius testatoris: & tunc aut nulla subest coniectura, quod testator eos vocare voluit, præterquã, quod simpliciter eos posuit in conditione: & hoc casu etiam procedat opin. gloss. & magis communis, scilicet quod solum-

modo censeatur testator voluisse eis reservare ius legitima successionis ab intestato, non autem voluisse gravare heredem institutum, vt hereditatem illis restituat. Nam conditio ipsa nihil ponit in esse: & regulariter nõ inducitur tacitum fideicommissum, nisi vbi ex coniecturis colligitur mentem testatoris illam fuisse, vt fideicommissum induceretur. Et ab hac opi. vbi nulla subsint coniectura, temerarium esset, iudici meo, consulendo, aut iudicando recedere. Aut vero, aliqua subest coniectura mentis testatoris, quod voluerit istos filios in conditione positos vocare, & tunc intrepide tenenda est opin. Oldr. & sequacium, quod censeatur tacite vocati. Et ita dicitur communiter Doct. nostri, etiam qui regulariter negant eos vocatos esse, vt dicit Socin. conf. 128. num. 73. lib. 2. Dicit etiam Crauet. conf. 62. num. 6. quod licet Doct. magis communiter videantur sequi gloss. in d. l. Lucius. tamen cum tot, & tantæ sint auctoritates in contrariũ, de facili ex aliquibus coniecturis receditur ab illa communi opin. Idem etiam dicit Socin. in d. conf. 110. post num. 20. vers. verum si quis, libro 3. Et hanc conclusionem, quod vbi adest aliqua coniectura, filij, seu descendentes positi in conditione censeantur vocati, non solum ad exclusionem ultimo loco substituti, sed etiam ad hoc, vt possint gravari, dicit esse communem Socin. conf. 63. lib. 3. prout illum refert, & sequitur Paris. consilio 78. num. 7. libro secundo. Et licet ego non reperiam Socin. in allegato consilio id attestatẽ, hæc tamen conclusio proculdubio tamquam communis, tenenda est in practica, neque ab ea esset consulendo, aut iudicando recedendum.

huiusmodi filios in conditione positos gravauerit. Ex Additionibus.

QVÆSTIO LXXVIII.

SVMARIA. Ex Claro.

1 Prosequitur eundem articulum, tractaque quid si testator

ADDITIONES.

Quæ sunt huiusmodi coniecturae. Ad istã, & sequentẽ quæstionẽ vide Gabr. de fideic. q. 4. Menoch. toto cõf. 135. vol. 2. & vberius Hier. Zanch. in rep. §. cum ita l. heredes mei ff. ad Trebel. par. 6. Govean. b. Filios gravasset. Ad de, quod istam opin. vt filij positi in conditione at que gravati censeantur vocati, dixi nouissime Ioan. Caphal. in consil. 93. quem vide per tot. quia & ipse concordantes tenuit, frequentiorẽ, humaniorẽ, ac veriorẽ sententiam dicens: quam procedere maxime dicit, vbi voluntati testatoris alia coniectura concurrunt, & vide in d. collect. mea commun. opin. vbi supra. Giach.

Quod si testator ipsos filios gravasset, censeatur etiam in necessariam con-

QVÆST. LXXVIII.

Ed videndum est, quæ sunt huiusmodi coniecturae, propter quas sit præsumendum, quod testator voluerit tales filios in conditione positos vocare? & in hoc diligenter aduerte, quia non sufficit dicere testatorem non sufficit dicere testatorem ita verisimiliter voluisse, nisi coniecturae sint sufficientes, & ex ipso testamento colligi possint. Et ita communiter concluditur, vt dicit Paris. conf. 77. num. 18. lib. 2. In primis autem Bart. in d. l. Centurio, num. 37. tenuit, quod si testator ipsos filios gravasset, censeatur etiam in necessariam consequentiam eos vocasse: alias enim non valeret gravamen, tanquam relictum ab eo, qui non fuisset honoratus: &

ideo si testator iusserit hereditatem suam restituere Titio, si filius ipsius testatoris sine liberis decesserit: & etiam si filij ipsius filij, quem instituit, pariter sine liberis decesserint, secundum hanc opinio. Bart. videbuntur tacite vocati etiam filij ipsius filij, qui fuit institutus, licet tantum positi in conditione, ex quo testator eos pariter gravavit, iubendo, eis decedentibus sine filijs, hereditatẽ suam Titio restituere. quos tamen gravare non potuisset (vt dixi) nisi præsupponamus, quod eos prius honorasset, & sic vocasset. Et hanc dixit esse communem theoricam Doctorum Corn. consil. 1. colum. 9. in littera R. lib. 3. Socin. consil. 259. num. 5. lib. 3. Dicit etiam Corn. consil. 22. colum. 3. in littera R. lib. 2. & consil. 256. in littera R. lib. 3. se vidisse quosdam consulentes, qui allegabant Paul. de Castro in l. ab. eod. C. de fideicommiss. dicentem, quod hæc opin. Bart. sit communis: & credo, quod Corn. in consilijs supra allegatis sentiat de Alexan. qui ita allegat consil. 64. num. 2. lib. 5. licet revera Paul. de Castro in lecturis, quæ communiter habentur ibi, hoc non dicat. Dicit etiam Curt. sen. conf. 51. post nu. 20.

sequentiam eos vocasse. An & quatenus ex eo, quod filij positi in conditione sint gravati a testatore, intelligantur vocati, post Clarum nostrum, & per eum citatos, latissime et diligentissime dissertant Franciscus Mantica in tractat. de coniectura. vlt. volunt. lib. 11. tit. 3. num. 2. Anton. Gomez. tom. 1. var. resolut. iur. civ. c. 5. num. 43. & Michael Grassius lib. 1. recept. sentent. §. fideicommissum. q. 14. nu. 2. Harprec.

versic.

vers. Si ita est, quem refert Bertrand. conf. 137. post numer. 24. lib. 6. quod videtur magis communis ista sententia Bart. quotiescumque cum gravamine concurrat aliqua coniectura mentis testatoris. Hanc etiam opin. dicit esse hodie magis communem Socin. Iup. in d. conf. 110. num. 21. Ferdinandus Loaz in Apostill. ad repet. Galiaul. super d. l. Centurio. Sub nume. 548. Et hanc opin. Bart. dicit servari in actu practico iudicando, & consulendo. Angel. Aret. in S. fin. in fin. Instit. de pupill. substit. quem refert Dec. in l. 1. post num. 15. Cod. de pact. Et secundum hanc opin. Bart. in facti contingentia iudicare solet Curia Parliamenti Delphin. vt dicit Guido Papa in decis. 39. & refert etiam se audivisse Crauetta conf. 155. num. 5. illam etiam dicit teneri iudicando, & consulendo, Mantua conf. 92. num. 10. lib. 1. & secundum illam fuisse iudicatum attestatur Rip. in d. l. 1. nu. 11. C. de pact. prout etiã intellexi proximis diebus iudicatum fuisse in Vener. Collegio huius Civitatis.

Sed quid dicant præallegati Doctores (salva eorum reverentia) opin. contra Bart. est magis communis, quod scilicet ex eo, quod filij positi in conditione sint gravati, nõ tamen propter hoc censeantur vocati: sed quod quantum ad ipsos tale gravamen prorsus rejiciatur, tanquam iniunctum personis a testatore non honoratis, & censeatur iniunctum sub duplici conditione, scilicet si ipse sine liberis decesserit, vel si eius filij pariter sine liberis decesserint. Et hanc opin. contra Bartol. esse magis communem attestatur Alexand. conf. 219. num. 2. lib. 2. vbi dicit, quod opin. Bartoli est damnata, & conf. 13. col. fin. lib. 4. prout illum refert Socin. conf. 69. post num. 7. vers. Præterea, & secundo, libro 3. & consil. 104. post nu. 8. vers. secundo respondeo, lib. 3. Ego tamen non reperio Alex. in d. conf. 13. attestantem de communi in hoc articulo, licet multos alleget, qui tenent contra Bart. eãdem opin. contra Bart. attestatur esse magis communẽ, Soc. conf. 62. post num. 12. C. de pactis. vbi dicit, quod Bart. solet communiter in hoc reprehendi per Scribentes, & consil. 35. colum. 2. vers. sed præmissis, & colum. fin. lib. 3. Curt. Sen. conf. 42. num. 7. & conf. 45. sepe allegato, num. 16. & conf. 63. num. 6. quem refert, & sequitur Ruin. conf. 139. num. 16. lib. 3. Dec. conf. 270. post num. 1. vers. nec obstat, & consilio 201. in fin. et conf. 384. post num. 6. vers. Secundo non obstat, & conf. 422. num. 2. Curt. Iup. conf. 11. num. 2. Ruin. consilio 114. num. 4. lib. 2. & conf. 114. num. 4. eod. vol. Emil. Ferrer. in d. l. 1. num. 8. C. de pactis, & conf. 59. post num. 5. Bertrand. conf. 129. nu. 1. lib. 2. in 2. par. & conf. 182. num. 3. lib. 4. in 2. parte. & conf. 136. post num. 1. eod. vol. & conf. 251. num. 3. eod. vol. Ripa in d. l. Centurio, nu. 166. & seq. & in d. l. 1. num. 11. de pactis. Bellon. conf. 81. post num. 5. Paris. consil. 31. num. 4. lib. 2. & conf. 44. num. 7. eod. volum. & consil. 87. num. 13. eod. vol. Socin. Iup. sibi contrarius conf. 112. num. 4. lib. 1. & conf. 118. num. 22. eodem volum. & nouissime idem attestatur Illustr. vir, & summa eruditionis D. Di-

dacus in cap. Raynutius, §. 3. num. 3. cuius scripta in titulum de Testamentis, nuper edita, ad manus meas pervenerunt, postquam hic S. Iam fere pro maiori parte erat impressus, vbi dicit apud se dubium non esse, hanc sententiam contra Bartol. frequentiori calculo receptum fuisse. Et sic (vt vides) non est dubitandum, quin hæc opinio contra Bart. sit magis communis. Quia tamen multi, et magna auctoritatis Doctores tenuerunt cum Bart. cuius sententia merito deferre debent omnes iuris Professores: bonum esset etiam ex communi mente scribentium opiniones concordare, distinguendo tres casus. Primus casus est, quando expresse gravamen iniunctum est ipsi filio instituto, sub duplici tamen conditione, puta, Instituto filium meum, & si filius meus sine filijs decesserit, vel eius liberi sine filijs decesserint, volo, vt prædictus filius meus restituat hereditatem meam Titio. Et hoc casu, ex quo filius est expresse gravatus, non autem eius filij non videtur tractandum, an tales filij censeantur vocati, vel gravati, cum illis nullum sit gravamen iniunctum. Et ita etiam videtur fuisse de mente Bart. quem omnes sequuntur, ita vt nemo discrepet, vt ait Bello. in d. conf. 81. num. 6. qui refert ita attestari Socin. conf. 218. colum. 3. lib. 2. & Curt. Iup. conf. 239. nu. 20. qui dicit, quod in hoc omnes transeunt cum Bart. Secundus est casus, quando expresse gravamen est iniunctum ipsi filijs in conditione positis: puta, quia testator dixit Instituto filium meum, & si filius meus sine filijs decesserit, volo, vt restituat hereditatem meam Titio: & si filij nati, vel nascituri ex ipso filio meo instituto pariter sine filijs decesserint, volo, vt restituant hereditatẽ meã eidem Titio. Quo casu, vt verum fateamur, opinio Bart. videtur magis conformis menti testatoris, & etiam æquior. Dico ergo, quod aut isti filij sunt ex descendentibus ipsius testatoris, & tunc teneo opin. Bartol. quod censeantur vocati, ex quo in illis consideratur ordinata affectio testatoris, vt sui descendentes illi succedant. Aut sunt extranei, scilicet, qui non sunt descendentes Testatoris, & tunc absolute teneo opinionem contra Bart. quod nõ censeantur vocati, sed quod quantum ad ipsos gravamen rejiciatur. Tertius autem est casus, quando gravamen nõ est expresse iniunctum ipsi filio instituto, neque etiam eius filijs in conditione positis, sed simpliciter Testator dixit, si filius meus sine filijs decesserit, vel etiam eius filij sine liberis decesserint, volo vt hereditas mea perveniat ad Titium: & hoc casu pariter est tenenda opin. contra Bartolum, quæ (vt dixi) proculdubio est magis communis, vt scilicet tales filij in conditione positi non censeantur vocati, nec gravati, sed censeantur iniunctum gravamen filio instituto, sub duplici conditione, vt supra dixi. Bene verum est, quod si tales filij essent ex descendebus testatoris, & ultra gravamen adest aliqua alia etiam levis coniectura mentis testatoris, de facili inclinarem in sententiam Bart. & secundum hanc distinctionem, si casus contingeret, intrepide consulere, & iudicarem.

QVÆSTIO LXXIX.

SVMARIA. Ex Claro.

- 1 Successivè tractatur quid si testator in tali substitutione apposuerit verbum masculinum.
2 Et quid si sint ex descendentibus ipsiusmet testatoris.
3 Et quid si testator digressus sit ad plures gradus substitutionum.

4 Et quid si testator adiecerit, quia vult bona sua in familia conservari.

Ex Additionibus.

- 1 Liberi masculi positi in conditione, an videantur substituti, remissive.
2 Et quid, si sint ex descendentibus ipsiusmet testatoris.
3 Et quid, si testator digressus sit ad plures substitutionum gradus.
4 Et quid, si testator voluerit expresse bona in familia conservari.